

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o **maloletého K.K.**, nar. X., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Ú., matky Z., bývajúcej v K., otca B., bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. M., advokátom v K., **o zmenu priezviska a úpravu styku**, vedenú na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 22 P 53/2009, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 24. januára 2013 sp. zn. 8 CoP 509/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiadnemu z účastníkov náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Matka sa návrhom z 12. marca 2009 domáhala udelenia súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého K. z „T.“ na „O.“ (vec vedená pod sp. zn. 22 P 53/2009). Návrhom z 28. septembra 2009 sa matka domáhala zákazu styku otca s maloletým K. a zmenou takéhoto návrhu, podaním zo 6. novembra 2009 úpravy styku otca s maloletým (vec vedená pod sp. zn. 22 P 208/2009), ktoré podania však ústne do zápisnice o pojednávaní zo 14. februára 2011 zobrala v celom rozsahu späť.

Okresný súd Košice I uznesením z 22. augusta 2012 č.k. 22 P 53/2009-252 spojil na spoločné konanie vecí vedené na tomto súde pod. sp. zn. 22 P 208/2009 (nesprávne označené ako podanie otca – pozn. dovolacieho súdu) a sp. zn. 22 P 53/2009 tak, že ďalej sa budú viesť pod sp. zn. 22 P 53/2009.

Uznesením z 8. októbra 2012 č.k. 22 P 53/2009-264 Okresný súd Košice I konanie vo veci „zákazu styku“ (vec vedená pod sp. zn. 22 P 208/2009 – pozn. dovolacieho súdu) zastavil s poukazom na ustanovenie § 96 ods. 1, 2, 3 O.s.p., žiadnemu z účastníkov náhradu

trov konania nepriznal s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a na samostatné konanie vylúčil konanie o udelenie súhlasu matke na zmenu priezviska maloletého a konanie vo veci zmeny úpravy styku otca s maloletým (?) s poukazom na ustanovenie § 112 ods. 2 O.s.p. a odôvodnením, že konanie o zmenu priezviska nesúvisí s úpravou styku otca s maloletým.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie otca uznesením z 24. januára 2013 sp. zn. 8 CoP 509/2012 rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil vo výroku o trovách konania a odvolanie odmietol v časti týkajúcej sa výroku o vylúčení veci na samostatné konanie. Potvrdzujúci výrok o trovách konania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. a tým, že vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti platí absolútna zásada, že v takýchto konaniach sa o trovách konania rozhoduje výlučne podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., takýto výrok je de facto nadbytočný a preto ho netreba ani odôvodňovať. Výrok, ktorým odmietol odvolanie otca v časti týkajúcej sa vylúčenia veci na samostatné konanie odôvodnil ustanovením § 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého odvolanie proti uzneseniu majúceho charakter procesného rozhodnutia, nie je prípustné.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie otec. Navrhol obe uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom spočíva podľa dovolateľa v tom, že nepriznaním mu náhrady trov konania sa mu odníma právo na právnu pomoc, pretože matka podáva šikanózne návrhy na súd, voči ktorým sa otec musí brániť za pomoci kvalifikovaného právneho zastúpenia. Nepriznaním náhrady trov konania bolo otcovi upreté právo vlastniť majetok, čím došlo k porušeniu čl. 20 ústavy v spojení s jej článkom 12 a uznesenie je nepreskúmateľné pre nevyporiadanie sa so všetkými v odvolaní uvádzanými skutkovými a právnymi dôvodmi. Za inú vadu konania potom považoval poučenie súdom prvého stupňa o možnosti podať proti uzneseniu odvolanie, pričom odvolací súd odvolanie ako neprípustné odmietol a za nesprávne považoval vylúčenie veci na samostatné konanie najmä za situácie, keď tieto konania spolu dlhodobo prebiehajú, sú navzájom závislé a v predchádzajúcom období boli spojené na spoločné konanie.

Matka a kolízny opatrovník právo vyjadriť sa k podanému dovolaniu nevyužili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo rozhodnutie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Pokiaľ v prejednávanej veci dovolateľ napadol dovolaním výrok o trovách konania, ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. prípustnosť dovolania v takomto prípade priamo vylučuje. Dovolanie otca by v dôsledku toho mohlo byť procesne prípustné v tejto časti, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú uvedené v § 237 O.s.p. (porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. októbra 1998 sp. zn. 5 Cdo 69/98, ktorý bol publikovaný ako R 117/1999).

So zreteľom na obsah dovolania a tiež § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolateľ namieta, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania (napríklad právo zúčastniť sa pojednávania, vyjadrovať sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, podávať návrhy a opravné prostriedky).

Dovolacia námietka dovolateľa, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k procesnej vade konania zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., sa však z rozhodujúceho – obsahového hľadiska netýka procesného postupu súdu (tiež nedostatok náležitostí odôvodnenia, ktorý nedostatok inak podľa názoru dovolacieho súdu nemožno vyvodiť – odvolací súd odôvodnil prečo považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa trov konania za vecne správne a použitie ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. za jedine možné), ale tej zložky činnosti súdu v občianskom súdnom konaní, pri ktorej na základe priebehu a výsledkov konania volí právnu normu, ktorú bude pri rozhodovaní aplikovať, zvolenú normu aplikuje, bližšie interpretuje a prijíma svoje právne závery o posudzovanej veci. Dovolateľ súdom v dovolaní vytýka, že v danom prípade nesprávne aplikovali ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., pretože podľa jeho názoru mal súd podľa § 146 ods. 2 O.s.p. náhradu trov konania priznať jemu. Námietka, že súd nesprávne aplikoval

určité ustanovenie zákona alebo že podal jeho nesprávnu interpretáciu, je vo svojej podstate námietkou, že súd svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení veci. Nesprávne právne posúdenie ale nie je vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolateľ vo svojom dovolaní tiež namietal, že v konaní došlo k inej vade konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), spočívajúcej v tom, že odvolací súd jeho odvolanie smerujúce do výroku, ktorým súd vylúčil vec na samostatné konanie odmietol, a to napriek poučeniu o možnosti podania odvolania proti uzneseniu súdu prvého stupňa.

Podľa § 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p., odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa upravuje vedenie konania.

Uznesenia, ktoré iba upravujú vedenie konania, zákon nevymenúva ani nevymedzuje žiadnymi znakmi. Považujú sa za ne uznesenia, ktoré nemajú vplyv na rozhodnutie vo veci samej, týkajú sa otázok, ktoré v záujme hospodárneho vedenia konania vyžadujú rýchle riešenia, alebo bez toho, aby odopretie možnosti odvolania mohlo byť na ujmu práv účastníka alebo tretej osoby, a súd nimi nie je viazaný, čo znamená, že ich možno zmeniť bez toho, aby bolo možné podať odvolanie. Medzi uznesenia, ktorými sa upravuje vedenie konania, sa zaraďujú napr. uznesenie o vylúčení veci (tiež aj vzájomného návrhu) na samostatné konanie (§ 112 O.s.p.), uznesenie o odročení pojednávania (§ 119 O.s.p.), uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na vykonanie dôkazu (§ 120 ods. 1 O.s.p.), uznesenie o ustanovení znalca (§ 127 ods. 1 O.s.p.), uznesenie o povinnosti predložiť lekárske vysvedčenie o duševnom stave vyšetrovaného vydaného v konaní o spôsobilosti na právne úkony (§ 186 ods. 2 O.s.p.) a pod. Keďže medzi takéto uznesenia (upravujúce vedenie konania) jednoznačne patrí aj uznesenie o vylúčení veci na samostatné konanie, nie je potom právne významné, ak súd prvého stupňa výslovne v poučení svojho uznesenia neuviedol, že proti výroku o vylúčení veci na samostatné konanie odvolanie nie je prípustné (odvolanie v prejednávanej veci bolo prípustné v časti týkajúcej sa náhrady trov konania, ktorú možnosť otec aj využil).

Iná procesná vada konania (vada, ktorá nie je uvedená v ustanovení § 237 O.s.p.), ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p., nezakladá zmatečnosť rozhodnutia majúcu za následok prípustnosť dovolania, a je preto významná len v prípade, že dovolanie je v danej

právnej veci prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde. Podanie nesprávneho poučenia o (ne)možnosti podať odvolanie proti rozhodnutiu nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nemá za následok prípustnosť dovolania.

Rovnako vytýkané nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Nakoľko prípustnosť dovolania dovolateľa nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., keď konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. marca 2014

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová